

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3002/2023. (I. 13.) AB HATÁROZATA

alkotmányjogi panasz elutasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság a fegyveres és a rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálat elismerése céljából megállapított szolgálati juttatásról szóló 712/2021. (XII. 20.) Korm. rendelet 11. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt elutasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése alapján előterjesztett indítvány az alábbiak szerint foglalható össze.
- [2] Az indítványt egy magánszemély terjesztette elő, aki a panasz szerint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal személyi állományának jogállásáról szóló 2020. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Navtv.) hatálya alá tartozó pénzügyőri státuszú foglalkoztatott, kinevezési okmánya szerint felüellenőrzési ellenőr, és munkaköri leírása szerint feladata áruátengedést követő ellenőrzés.
- [3] Az indítványozó a 2022. június 16-án érkezett alkotmányjogi panaszában a fegyveres és a rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálat elismerése céljából megállapított szolgálati juttatásról szóló 712/2021. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 11. §-a alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte arra hivatkozva, hogy az sérti az Alaptörvény II. cikkében meghatározott emberi méltósághoz való jogát, valamint a XV. cikk (2) bekezdésében meghatározott diszkrimináció tilalmát.
- [4] Az indítványozó előadta a benyújtás törvényi és formai követelményeire vonatkozó érveit. Összefoglalása szerint az R. a hivatásos szolgálatot ellátó személyek részére Magyarország biztonsága érdekében végzett munkájuk elismeréseként egyszeri szolgálati juttatás kifizetését rendelte el. Az R. hatálya kiterjed a Navtv. hatálya alá tartozó pénzügyőri státuszú foglalkoztatottakra a 11. § szerinti szűkítéssel: a Navtv. hatálya alá tartozó pénzügyőri foglalkoztatottak közül csak a pénzügyőri munkakört betöltő pénzügyőri státuszú foglalkoztatott jogosult a szolgálati juttatásra. A közvetlen érintettségére vonatkozóan az indítványozó a következőket adta elő: „tekintettel arra, hogy a[z R.] 1. § c) pontja a Navtv. hatálya alá tartozó pénzügyőri státuszú foglalkoztatottjára vonatkozik így személyes érintettségem megalapozott. A[z R.] velem szemben közvetlenül hatályosul, a konkrét jogviszonyomat érinti, és ezáltal jogsérelmet szenvedek.” A jogviszonyát illetően egyéb, konkrét és részletesebb előadást nem tett, hanem a csatolt kinevezési okmányára és munkaköri leírására hivatkozott.
- [5] A panasz érdemi indokolásában az Alaptörvény II. és XV. cikkéhez kapcsolódó alkotmánybíróági határozatokat – köztük az *ex gratia* jutatásokkal foglalkozó 32/2015. (XI. 19.) AB határozatot – idézett fel. Értelmezése szerint az R. 1. §-a homogén csoportokként jelöli meg katonákat, a hivatásos állomány tagjait, valamint a Navtv. szerinti pénzügyőri státuszú foglalkoztatottakat. Utóbbiakat illetően azonban a homogén halmazt megtöri a jogalkotó azzal, hogy az R. 11. §-a szerint a juttatásra csak a pénzügyőri munkakört betöltő pénzügyőri státuszú foglalkoztatottak jogosultak a juttatásra. Az alkotmánybíróági gyakorlatra hivatkozva a mindenkori

szabályozás tárgyi és alanyi összefüggéseinek feltárását tartja szükségesnek, amelyek alapján vizsgálható az, hogy a homogén csoporton belüli különbségtétel alkotmányosan indokolható-e.

- [6] A panasz ezek után bemutatja a vámellenőrzési feladatokat meghatározó lényegi jogszabályokat. Felidézi a Nemzeti Adó- és Vámhivatalokról szóló 2010. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Integrációs tv.) 35. § (1) bekezdését, mely szerint a pénzügyőri munkakört betöltő foglalkoztatottak rendvédelmi tevékenységet folytatnak, egyenruha és szolgálati fegyver viselésére jogosultak. Utalt arra, hogy ezeket a pénzügyőri feladatokat korábban a hivatásos szolgálati viszonyban álló pénzügyőrök látták el. Felhívta az uniós vámjog végrehajtásáról szóló 2017. évi CLII. törvényt, amely a felüellenőrzésről, áruátengedést követő ellenőrzésről is rendelkezik, és az előbbire az utóbbi szabályait rendeli alkalmazni. Érvelése szerint a felüellenőrzés is vámigazgatási feladat, amelynek során a pénzügyőri státuszú foglalkoztatottakat azonos jogok és kötelezettségek illetik meg, azonos mértékű kockázatnak vannak kitéve. Tevékenységük során határozatot hoznak, intézkednek a vámtartozás megállapítása, beszedése és könyvelése iránt.
- [7] Az indítványozó a saját helyzetét illetően ebből a következőképpen fogalmaz: „Ezzel szemben a csatolt munkaköri leírásokból látható, hogy a Navtv. hatálya alá tartozó pénzügyőri státuszú foglalkoztatott a Vtv. [az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény] 120. §-a szerinti áruátengedést követő ellenőrzést pénzügyőri munkakörben látja el »vámigazgatási referens« néven, a Vtv. 129. §-a szerinti felüellenőrzést, tisztviselői munkakörben látja el »felüellenőrzési ellenőr« néven.” Álláspontja szerint a jogalkotó nem értékelte ezen ténylegesen összehasonlítható helyzetben álló vámellenőrzési feladatot ellátó pénzügyőri státuszú foglalkoztatottak szempontjait azonos körülménnyel és méltányossággal. Miután a munkakör szerinti megkülönböztetésnek nincs észszerű, kellő súlyú alkotmányos indoka, az R. támadott rendelkezése emberi méltósághoz való alapjogát sérti.
- [8] Kérte az R. 11. §-ának alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését, továbbá az indítványt képező konkrét ügyre kiterjedő alkalmazási tilalmát.
- [9] Az alkotmányjogi panasz lényege szerint az R. e szabályában rögzített, az R. személyi hatálya alá tartozó egyes személyek szolgálati juttatástól történő megfosztása azért ellentétes az Alaptörvény II. cikkével, és az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésével, mert az indítványban bemutatott munkakör szerinti megkülönböztetésnek nincs észszerű, kellő súlyú alkotmányos indoka.
- [10] 2. A támadott szabályozás az alábbiak szerint foglalható össze.
- [11] 2.1. Az R. 2021. december 31. napján lépett hatályba, azt a Kormány az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva alkotta meg.
- [12] 2.2. Az R. értelmében a honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény (a továbbiakban: Hjt.) hatálya alá tartozó hivatásos és szerződéses állományú katonára (a továbbiakban: katona), a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) hatálya alá tartozó hivatásos állomány tagjára és a Navtv. hatálya alá tartozó pénzügyőri státuszú foglalkoztatott (a továbbiakban: pénzügyőr) (a továbbiakban együtt: hivatásos szolgálatot ellátó személy) Magyarország biztonsága érdekében végzett munkájuk elismeréseként egyszeri szolgálati juttatásban részesülnek. A szolgálati juttatás alapja – bizonyos kivételektől eltekintve a katona és a pénzügyőr vonatkozásában a részére megállapított illetményből számított távolléti díj összege, illetve a hivatásos szolgálati jogviszonyban álló vonatkozásában a távolléti díjnak, valamint – ha ilyen megállapítására sor került – a miniszter által rendeletben megállapított kiegészítő juttatásnak az együttes összege, amely a hivatásos szolgálatot ellátó személyt 2021. december 31. napján megilleti. A szolgálati juttatás mértéke az alapját képező összeg hatszorosa. A szolgálati juttatásra jogosultságról és annak összegéről a munkáltatói jogkört gyakorló intézkedést ad ki.
- [13] 3. A pénzügyminiszter 2022. július 26-án az Abtv. 57. § (1b) bekezdése alapján tájékoztatta az Alkotmánybíróságot az indítvánnyal kapcsolatos álláspontjáról. Eszerint „az indítványozó az indokolásban tartalmilag a munkakörök pénzügyőri és tisztviselői munkakörbe történő besorolását kifogásolja, amely során azt mutatja be, hogy a felüellenőrzési ellenőr és a vámigazgatási referens hasonló feladatokat lát el, előbbi mégis tisztviselői munkakörként került meghatározásra, utóbbi pedig pénzügyőri munkakörként.”
- [14] Álláspontja szerint „az indítványban támadott jogszabályi rendelkezés és az indítvány indokolása nem áll összhangban egymással, mivel a pénzügyőri munkakörök meghatározását nem a Korm. rendelet, hanem a Nemzeti

Adó- és Vámhivatalnál rendszeresített pénzügyőri munkakörökről, a képzési előírásokról, valamint a munkaköri pótlékról szóló 21/2020. (XII. 30.) PM rendelet tartalmazza. Erre tekintettel az indítványban jelzett alkotmányossági kifogás nem hozható közvetlen összefüggésbe az indítvánnyal támadott jogszabállyal, így az indítvány érdemben nem bírálható el tekintettel arra, hogy az nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontjában meghatározott feltételnek, mert nem tartalmaz megfelelő indokolással alátámasztott, határozott kérelmet.”

II.

[15] 1. Az Alaptörvény érintett rendelkezései:

„II. cikk Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”

„XV. cikk (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

[16] 2. Az R. érintett és támadott rendelkezései:

„1. § E rendelet hatálya

a) a honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény (a továbbiakban: Hjt.) hatálya alá tartozó hivatásos és szerződéses állományú katonára (a továbbiakban: katona),

b) a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) hatálya alá tartozó hivatásos állomány tagjára (a továbbiakban: hivatásos szolgálati jogviszonyban álló) és

c) a Nemzeti Adó- és Vámhivatal személyi állományának jogállásáról szóló 2020. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Navtv.) hatálya alá tartozó pénzügyőri státuszú foglalkoztatott – a 11. § szerinti szűkítéssel – (a továbbiakban: pénzügyőr)

[az a)–c) pont a továbbiakban együtt: hivatásos szolgálatot ellátó személy] terjed ki.”

„11. § A Navtv. hatálya alá tartozó pénzügyőri státuszú foglalkoztatottak közül csak a pénzügyőri munkakört betöltő pénzügyőri státuszú foglalkoztatottak jogosultak a szolgálati juttatásra.”

III.

[17] 1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében alkotmányjogi panaszt a 26. § (2) bekezdésében meghatározott esetben az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznolcva napon belül lehet írásban benyújtani. Az R. 2021. december 31. napján lépett hatályba. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy ezen időponthoz képest az indítvány határidőben (2022. január 26-án) érkezett, ezért a hivatkozott törvényi feltételnek a panasz megfelel.

[18] 2. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti panasz eljárás kivételesen akkor is kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, vagy a jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó már kimerítette. A kivételes panasz esetében – mivel az közvetlenül a norma ellen irányul – különös jelentősége van az érintettség vizsgálatának, mert az indítványozó alapjogában való személyes, közvetlen és aktuális sérelme különbözteti meg a kivételes panaszt az *actio popularis*-tól.

[19] 2.1. A személyes érintettség az indítványozó alapjogát érintő sérelmét jelenti, ám az indítványozó nem csak akkor érintett személyesen, ha ő a norma címzettje. Ha a norma címzettje harmadik személy, a személyes érintettség követelménye akkor teljesül, ha az indítványozó alapjogi pozíciója és a norma között szoros kapcsolat áll fenn. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése által kifejezetten nevesített közvetlenség követelménye szempontjából

az a meghatározó, hogy a kifogásolt jogszabályi rendelkezés maga érinti-e az indítványozó alapjogát; végül az aktuális érintettség követelménye azt jelenti, hogy az érintettségnek az alkotmányjogi panasz benyújtásakor fenn kellett állnia. Azt, hogy az indítványozó aktuális sérelme fennáll-e, csak a konkrét esetben lehet eldönteni {vö. 3110/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [27]–[31], legutóbb: 3128/2022. (IV. 1.) AB határozat, Indokolás [87]}.

- [20] Az R. címzettjei – a személyi hatályra vonatkozó 1. § alapján – a hivatásos szolgálatot ellátó személyek, valamint annak hatálya alá tartozó munkáltatók, figyelemmel a 3. § (2) bekezdésre, amely szerint „[a] szolgálati juttatásra jogosultságról és annak összegéről a munkáltatói jogkör gyakorló munkáltatói intézkedést ad ki”. Az R. indítvány által kifogásolt 11. §-a az indítványozó jogát érinti, mivel a szolgálati jogosultságból való kizárás egy, nagyságrendileg félévi jövedelem mértékével megegyező juttatástól való elesés számára hátrányt jelent.
- [21] Az indítványozó az érintettségét alátámasztó dokumentumként mellékelte a kinevezési okmányát és munkaköri leírását (felüellenőrzési ellenőr), és az anonim munkaköri leírását (áruátengedést követő ellenőrzésmunkaköri leírás).
- [22] 2.2. Az érintettség közvetlen és aktuális voltát illetően az Alkotmánybíróság emlékeztet továbbá arra, hogy „[a]z érintettség abban az esetben is megállapítható, ha jogszabály alkalmazására, érvényesítésére szolgáló cselekmények még nem történtek, de jogszabály erejénél fogva olyan jogi helyzet keletkezett, amelyből egyértelműen következik, hogy a panaszolt jogsérelem közvetlenül belátható időn belül kényszerítően bekövetkezik” {4/2018. (IV. 27.) AB határozat, Indokolás [28]}.
- [23] Az R. 3. § (2) bekezdése értelmében „[a] szolgálati juttatásra jogosultságról és annak összegéről a munkáltatói jogkör gyakorló munkáltatói intézkedést ad ki”. Habár ezzel az intézkedéssel szemben szolgálati panaszt lehet benyújtani, az R. 5. § (1) bekezdés a) pontja eltérést nem engedő módon zárja ki a szolgálati juttatásra jogosultak köréből azt, aki lemondási idejét tölti. A kógens rendelkezésre figyelemmel a munkáltatónak nincs mérlegelési lehetősége, s a hátrányos jogkövetkezmények orvoslására egy esetleges munkaügyi vita nem tekinthető hatékonynak, a jogsérelem ugyanis kényszerítően bekövetkezik. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ilyen esetben az indítványozó aktuális érintettsége megállapítható {3537/2021. (XII. 22.) AB határozat, Indokolás [29]}.
- [24] Az R. egy másik, hasonló hatású rendelkezése, a 12. §-a vizsgálatokor ugyanígy döntött az érintettségről az Alkotmánybíróság a 3296/2022. (VI. 24.) AB határozattal befejezett ügyben (Indokolás [18]–[22]), továbbá a 3431/2022. (X. 21.) AB végzéssel befejezett ügyben (Indokolás [17]–[19]) az R. 5. § (1) bekezdés a) pontja vizsgálatokor.
- [25] 3. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti kivételes panasz is csak az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelmére alapítható {3232/2021. (VI. 4.) AB végzés, Indokolás [9]; 3238/2021. (VI. 4.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [26] A panasz szerint az R. 11. §-a szerinti megkülönböztetés sérti az emberi méltósághoz való alapjogát, így a támadott jogszabályi rendelkezés az Alaptörvény II. cikkébe, illetve a XV. cikk (2) bekezdésébe ütközik.
- [27] Habár az ún. fegyverpénz juttatást a jogalkotó *ex gratia* jelleggel nyújtotta, vagyis az ehhez a juttatáshoz való jog nem Alaptörvényben biztosított jog, megállapítható, hogy a panaszban az indítványozó az Alaptörvényben biztosított jogainak [Alaptörvény II. cikke, XV. cikk (2) bekezdése] sérelmét állítja a jogosultság egyik feltételének a meghatározásánál, ekképpen a panasz a befogadhatóság ezen feltételének is megfelel.
- [28] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a alapján megvizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz a határozott kérelem feltételeit [Abtv. 52. § (1b) bekezdés] teljesíti-e. E követelményeknek az indítvány megfelel. Tartalmazza ugyanis azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozók jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pont, Abtv. 26. § (2) bekezdés], az eljárás megindításának indokait [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont], az Alaptörvény sérlőni vélt rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont], valamint kifejezett kérelmet tartalmaz a jogszabály, jogszabályi rendelkezés vagy a bírói döntés megsemmisítésére, illetve az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont]. Az Alaptörvény XV. cikk tekintetében az indítványozó megfelelő, alkotmányjogi szempontból releváns indokolást adott elő arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel [Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pont].

- [29] 5. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik. Az Alkotmánybíróság alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek tekintette, hogy az a szabály, amely szerint nem jogosultak a szolgálati juttatásra a Navtv. hatálya alá tartozó pénzügyőri státuszú foglalkoztatottak közül a nem pénzügyőri munkakört betöltő pénzügyőri státuszú foglalkoztatottak, összeegyeztethető-e a diszkrimináció tilalmával. Az Alkotmánybíróság ugyanígy járt el az R. egy másik szabályát támadó, hasonló indítvány elbírálásakor a 3296/2022. (VI. 24.) AB határozattal befejezett ügyben (Indokolás [28]).
- [30] 6. Az Ügyrend 31. § (6) bekezdése értelmében az előadó alkotmánybíró a panasz befogadásáról szóló döntés helyett a panasz érdemi elbírálását tartalmazó határozat-tervezetet terjeszthet a testület elé. Az Alkotmánybíróság a jelen esetben a hivatkozott rendelkezés alkalmazásával járt el.

IV.

- [31] Az indítvány nem megalapozott.
- [32] 1. Az R. megalkotása az Alaptörvénynek a Kormány eredeti rendeletalkotásának alapját képező 15. cikk (1) és (3) bekezdésén nyugszik. Az R. a 2. és a 3. §-ában utal arra is, hogy a juttatás a hivatásos szolgálatot ellátó személyek Magyarország biztonsága érdekében végzett munkájuk elismeréseként jár.
- [33] Egy hasonló ügyben, hasonló indítvány elbírálásáról szóló döntésben, az Alkotmánybíróság 3431/2022. (X. 21.) AB végzése indokolásának [10] bekezdése rögzítette, hogy „[a]z R. megalkotásában közreműködő minisztériumot vezető belügyminiszter tájékoztatta az Alkotmánybíróságot az indítvánnyal, illetve az R.-rel kapcsolatos jogi-szakmai álláspontjáról. Eszerint »a szabályozás egészéből egyértelműen kiolvasható az a jogalkotói szándék, hogy a szolgálati juttatásnak nem csupán, illetve nem elsősorban a hosszabb ideje történő szolgálatteljesítés elismerése a célja, hanem az állománymegtartás, a rendvédelmi szervnél való további szolgálat ösztönzése is. Emiatt a jogalkotó nem kívánta a szolgálati juttatást differenciálás nélkül minden, hivatásos szolgálatban álló személynek biztosítani.«”
- [34] 2. Az Alaptörvény XV. cikk (1)–(2) bekezdése sérelme akkor merülhet fel, ha a jogszabály a szabályozás szempontjából azonos csoportba tartozó (egymással összehasonlítható) jogalanyok között tesz különbséget anélkül, hogy annak alkotmányos indoka lenne {lásd: 3073/2021. (III. 4.) AB határozat, Indokolás [19]}. Amennyiben tehát különböző helyzetben lévő személyeket, csoportokat kezel eltérően a jogalkotó, a támadott szabályozás diszkriminatív jellege nem merülhet fel az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdése alapján.
- [35] A jelen esetben az alkotmányjogi panaszra okot adó ügyben pénzügyőri státuszú, tisztviselői munkakört betöltő foglalkoztatotról van szó. A pénzügyőri státuszú foglalkoztatottak lehetnek pénzügyőri munkakört betöltőek, de lehetnek tisztviselői munkakört betöltőek is. Az Integrációs tv. 35. § (1) bekezdése szerint a NAV-nak a pénzügyőri munkakört betöltő foglalkoztatottai (a továbbiakban: pénzügyőr) rendvédelmi tevékenységet folytatnak, egyenruha és szolgálati fegyver viselésére jogosultak. Ezzel szemben az R.-ben említett Navtv. szerint a pénzügyőr státuszú foglalkoztatottak egy része nem lát el rendvédelmi feladatot, hanem tisztviselő.
- [36] Az Integrációs tv. 1. § (1) bekezdése szerint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal államigazgatási és fegyveres rendvédelmi feladatokat ellátó, a Kormány eredeti jogalkotói hatáskörében kiadott rendeletében kijelölt miniszter (a továbbiakban: kijelölt miniszter) által irányított, központi hivatalként működő központi költségvetési szerv. A 35. § (1) bekezdése szerint a NAV-nak a határátkelőhelyeken végzett feladatait ellátó, a bűnüldözési, bűnmegelőzési, a szabálysértési, a vám- és jövedéki ellenőrzési, mélységi ellenőrzési, az őrzésvédelmi, a hatósági, a végrehajtási eljárási feladatait ellátását végző, valamint mindezen tevékenységek irányítását, felügyeletét és ellenőrzését ellátó pénzügyőri munkakört betöltő foglalkoztatottai (a továbbiakban: pénzügyőr) rendvédelmi tevékenységet folytatnak, egyenruha és szolgálati fegyver viselésére jogosultak.
- [37] Az R.-ben említett Navtv. szerint a NAV személyi állománya szolgálati jogviszony álló, tisztviselői státuszú foglalkoztatottakból, pénzügyőri státuszú foglalkoztatottakból, továbbá munkaviszonyban álló munkavállalókból

és tisztjelölti szolgálati jogviszonyban álló pénzügyőr tisztjelöltekből áll (2. §). A pénzügyőr az a pénzügyőri státuszú foglalkoztatott, aki pénzügyőri munkakört lát el [3. § (1) bekezdés 26. pont]; pénzügyőri munkakör: a miniszteri rendeletben meghatározott azon munkakör, amelyre az ellátandó feladatok szolgálati jellegére tekintettel kizárólag pénzügyőri státuszú szolgálati jogviszony létesíthető (27. pont).

- [38] A pénzügyőr pénzügyőri munkakört tölt be, rendvédelmi tevékenységet folytat. A tisztviselők nem pénzügyőrök, nem rendvédelmi tevékenységet végeznek.
- [39] A pénzügyőri státuszú foglalkoztatottat szolgálati jogviszony fennállása alatt tisztviselői munkakörbe lehet át-helyezni, kizárólag kérelmére, vagy a foglalkoztatott hozzájárulásával. A tisztviselői munkakört betöltő pénzügyőri státuszú foglalkoztatott rendfokozat és társasági egyenruha viselésére jogosult, egyebekben – e törvény eltérő rendelkezése hiányában – rá a tisztviselőkre irányadó szabályok vonatkoznak [29. § (2)–(3) bekezdése].
- [40] Az R. szabályai szerint a rendvédelmi tevékenységet ellátók számára biztosít fegyverpénzt. A tisztviselői munkakörben foglalkoztatottakra a hatálya eleve nem terjed ki [1. § c) pont], és így azokra sem, akiket tisztviselői munkakörbe helyeztek át a korábbi pénzügyőri státuszú szolgálati viszonyuk alatt, kérelmükre, vagy hozzájárulásukkal.
- [41] 3. Az eltérő jogállásra figyelemmel az R. támadott 11. §-a szerinti különbség objektív szemponton (rendvédelmi tevékenység folytatása, vagy ennek hiánya) alapul. A jogszabály ezzel a szabályozás szempontjából nem azonos csoportba tartozó (nem egymással összehasonlítható) jogalanyok között tesz különbséget. Ezért az R. 11. §-a nem ellentétes az Alaptörvény II. cikkével, a XV. cikk (2) bekezdésével.
- [42] Az Alkotmánybíróság már többször kifejtette, hogy nem minősül megengedhetetlen megkülönböztetésnek, ha a jogi szabályozás eltérő jogalanyi körre vonatkozóan állapít meg eltérő rendelkezéseket. Az egyenlőség követelménye a jog általi egyenlőként való kezelésre irányuló alkotmányos elv, amely az azonos (homogén) szabályozási körbe vont jogalanyoknak a jogokból való egyenlő részesedését védi. Ez tehát azt jelenti, hogy abban az esetben minősül alaptörvény-ellenesnek a megkülönböztetés, ha a jogszabály a szabályozás szempontjából azonos csoportba tartozó (egymással összehasonlítható) jogalanyok között tesz különbséget anélkül, hogy annak alkotmányos indoka lenne [legutóbb: 17/2022. (VIII. 1.) AB határozat, Indokolás [34], [37]]. Amennyiben tehát különböző helyzetben lévő személyeket, csoportokat kezel eltérően a jogalkotó, a támadott szabályozás diszkriminatív jellege nem állapítható meg.
- [43] Az R. egyik célja – a 3431/2022. (X. 21.) AB végzés indokolása [10] bekezdésében felidézett belügyminiszteri álláspont szerint – az állománymegtartás, a rendvédelmi szervnél való további szolgálat ösztönzése. Az állománymegtartás, a rendvédelmi szervnél való további szolgálat ösztönzése, mint a külön juttatásnak a célja a nem rendvédelmi feladatot ellátó személyeknél nem valósulhat meg. Ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt elutasította, mert megállapította, hogy az R. indítványozó által sérelmezett azon rendelkezése, amely kizárja a szolgálati juttatásra jogosultak köréből azt, aki pénzügyőr státuszú, de nem pénzügyőr munkakört tölt be, hanem tisztviselő, nem tekinthető indokolatlan, és ezáltal önkényes megkülönböztetésnek.

Budapest, 2022. december 13.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1422/2022.

• • •